

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Igora Burgera v trestnej veci obvineného **Ľ. J. pre zločin znásilnenia v štádiu pokusu** podľa § 14 ods. 1, § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí 22. februára 2012 v Bratislave dovolanie obvineného Ľ. J., ktoré podal prostredníctvom obhajcu JUDr. M. R., advokáta v Nitre, proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 24. novembra 2009, sp. zn. 7To 13/2009 a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Ľ. J. **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu v Komárne z 9. decembra 2008, sp. zn. 3T 155/2006, bol obvinený Ľ. J. uznaný za vinného, v bode 1/ rozsudku z trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 215 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. zák.), v bode 2/ rozsudku z trestného činu znásilnenia podľa § 241 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák., v bode 3/ rozsudku zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona, v súvislosti s § 139 ods. 1 písm. c/, § 127 ods. 4 Trestného zákona a v bode 4/ rozsudku zo zločinu znásilnenia v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1, § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona, v súvislosti s § 139 ods. 1 písm. c/, § 127 ods. 4 Trestného zákona, ktorých sa dopustil na skutkovom základe, že

1/ v období od presne nezisteného dňa roku 1998 do 31. augusta 2005 v H. ., vážne ohrozoval duševné a telesné zdravie svojej, v tom čase ešte manželky I. J. tým, že ju v pravidelných takmer týždenných intervaloch opakovane verbálne napádal spôsobom, že jej

vulgárne nadával, ponižoval ju, vyhrážal sa jej fyzickou likvidáciou a svojim verbálnym prejavom, ktorý obsahoval rôzne vulgarizmy, ponižujúce a pohŕdové vyjadrenia voči poškodenej, vyvolal u nej dlhšie trvajúci stav strachu a stresu, ktorý chcela poškodená riešiť podaním žiadosti o rozvod ich manželstva v roku 2000, avšak útoky obžalovaného na poškodenú sa od toho času tým zintenzívnili, opakovali sa takmer denne a vyvrcholili dňa 30. augusta 2005, kedy v čase okolo 19.30 hodiny, opäť v ich byte obžalovaný poškodenú bezdôvodne fyzicky napadol spôsobom, že ju udrel pravou rukou na jej ľavú stranu tváre, pričom sa jej vyhrážal zabitím a úderom takej sily, že ju usmrť a odreže hlavu, a keď sa poškodená snažila mobilným telefónom privolať políciu, obžalovaný jej mobil z ruky vytrhol, z domu odišiel, pričom ju v ňom zamkol a kľúče vzal so sebou, a nasledujúceho dňa 31. augusta 2005 v čase o 13.00 hodine v H. v obchode, v ktorom poškodená pracovala ako predavačka, ju prinútil odísť s ním z práce domov na J. ulicu, kde v byte číslo X. v obývacej izbe ju opätovne fyzicky atakoval spôsobom, že jej strhol sukňu, ktorú mala na sebe oblečenú, zhodil ju na zem zo sedačky, začal do nej kopať a udierať ňou o zem, pričom sa jej vyhrážal zabitím, a to napriek prítomnosti ich maloletého syna, ktorý plakal a kričal a napriek volaniu poškodenej o pomoc v útoku prestal až po zabúchaní na ich vchodové dvere susedkou M. Š., čím poškodenej spôsobil zranenia pohmoždenie ľavej tvárovej oblasti, škrabance na pravom predlaktí a ramene a začervenanie v oblasti ľavého ramena a dve menšie modriny na pravom aj ľavom stehne, ktoré zranenia si vyžiadali len jednorazové ošetrenie,

2/ v presne nezistenom dni v mesiaci november roku 2002 v čase medzi 22.00 hod. a 23.00 hod. v H. na J. ulici v byte číslo X. v obývacej izbe pod hrozbou násillia donútil svoju, v tom čase ešte manželku I. J. k pohlavnému styku tým spôsobom, že s kuchynským nožom v ruke sa jej vyhrážal, že ak sa s ním nepomiluje, tak ju zabije a dovtedy spať nepôjde a vzápätí nožom bodol do rozloženej sedacej súpravy asi 15 cm vo vzdialenosti od hlavy poškodenej, ktorá v obave o svoj život a zdravie sa nátlaku a súložii s obžalovaným podvolila,

3/ dňa 7. januára 2006 v čase okolo 18.00 hod. v H. na parkovisku oproti poliklinike proti vôli svojej, vtom čase ešte manželky I. J., s ktorou bol v rozvodovom konaní, prinútil ju nastúpiť do osobného motorového vozidla zn. VW Golf 1.9 TDI, tým spôsobom, že ju vsotil na zadné sedadlo auta, násillím jej vytrhol z ruky jej mobilný telefón, ktorým chcela privolať políciu, vyhrážal sa jej, že ak zavolá políciu a on bude zadržaný, tak ju po prepustení zabije,

následne zamedzil jej vystúpeniu z auta, ktoré centrálnym zariadením uzamkol a vyštartoval z H. smerom na obec I., pričom sa počas jazdy pri rýchlosti asi 180 km/hod. poškodenej vyhrážal, že ak sa s ním rozvedie, tak v plnej rýchlosti nabúra a zabije seba aj ju, následne zišiel autom z cesty na poľnú cestu medzi stromy, zastavil a šalom, ktorý mala poškodená obmotaný okolo krku, ju začal ťahať smerom k sebe, pričom ju šalom dusil a kričal jej, že ju radšej zabije, ako by ju mal stratiť, od ďalšieho násilia voči poškodenej upustil až v momente, kedy mu prišlo zle a musel z auta vystúpiť,

4/ dňa 8. januára 2006 v čase okolo 10.30 hod. v H. na J. ulici v byte X., do ktorého mal predbežným rozhodnutím súdu zakázané vstupovať, v obývacej izbe potom, čo zamkol dvere vedúce do detskej izby, kde sa v tom čase nachádzali obe jeho maloleté deti, a potom, čo sa vyzliekol donaha, násilím strhol zo svojej, vtom čase ešte manželky I. J., s ktorou bol v rozvodovom konaní, nočnú košeľu a napriek jej prosbám, aby od svojho konania upustil a odišiel, ľahol si na ňu. pričom sa poškodená pokúšala zakryť si svojimi rukami intímnu časť svojho tela. obžalovaný jej váhou svojho tela zamedzil brániť sa a násilím sa pokúsil donútiť ju k súložiu a od svojho ďalšieho konania upustil až po vyrušení telefónom.

Za to mu bol uložený podľa § 199 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 41 ods. 2, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody v trvaní päť rokov, na výkon ktorého bol postupom podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Na základe odvolania, ktoré podali proti tomuto rozsudku obvinený a okresný prokurátor Krajský súd v Nitre rozsudkom z 24. novembra 2009, sp. zn. 7To 13/2009, podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/, ods. 3 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o vine v bode 1/ a vo výroku o treste.

Sám na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol tak, že obvineného Ľ. J. uznal v bode 1/ za vinného z pokračovacieho trestného činu násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a pokračovacieho trestného činu ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1, § 221 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe, že

1/ dňa 30. augusta 2005 v čase o 19.30 hod. bezdôvodne fyzicky napadol v H., na J. ulici v byte č. X. poškodenú - svoju manželku, I. J., tým spôsobom, že ju udrhel pravou rukou na jej ľavú stranu tváre, pričom sa jej vyhrážal zabitím a úderom takej sily, že ju usmrtil a odreže hlavu, a keď sa poškodená snažila mobilným telefónom privolať políciu, obžalovaný jej mobil z ruky vytrhol, z domu odišiel, pričom ju v ňom zamkol a kľúče vzal so sebou,

- dňa 31. augusta 2005 v čase o 13.00 hod. v H., na J. ulici v byte č. X. v obývacej izbe, opätovne fyzicky atakoval poškodenú takým spôsobom, že jej strhol sukňu, zhodil ju na zem zo sedačky, začal do nej kopať a udierať ňou o zem, pričom sa jej vyhrážal zabitím, a to napriek prítomnosti ich maloletého syna a napriek volaniu poškodenej o pomoc,

čím spôsobil poškodenej zranenia a to pohmoždenie ľavej tvárovej oblasti, škrabance na pravom predlaktí a ramene a začervenenie v oblasti ľavého ramena a dve menšie modriny na pravom a ľavom stehne, ktoré zranenia si vyžiadali lekárske ošetrenie,

Odvolací súd obvinenému uložil podľa § 199 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 41 ods. 2, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere sedem rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti rozsudku krajského súdu podal obvinený J. dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 19. mája 2010, sp. zn. 3 Tdo 17/2010, tak, že ho podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku odmietol.

Obvinený Ľ. J. podal dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Nitre opakovane, prostredníctvom obhajcu JUDr. M. R., z dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. f/, písm. i/ Trestného poriadku.

V písomných dôvodoch podaného dovolania obvinený opakovane, že okresný súd napriek dôkaznej núdzi rozhodol nesprávne, keď pri hodnotení dôkazov uveril vyjadreniam poškodenej, ktoré boli sporné, nepreveril jeho obranu vypočutím ním navrhovaných svedkov Z. H. a M. B..

Novou skutočnosťou uvedenou v dovolaní je jeho námietka, že v prípade, že krajský súd kvalifikoval jeho konanie v bode 1/ aj ako trestný čin ublíženia na zdraví, bol povinný vyžiadať si stanovisko poškodenej, teda jeho bývalej manželky či súhlasí, alebo nesúhlasí so stíhaním jeho osoby, v zmysle ustanovenia § 211 ods. 1 Trestného poriadku.

Vyslovil názor, že rozsudkom Krajského súdu v Nitre a konaním, ktoré tomuto rozsudku predchádzalo bol porušený zákon v jeho neprospech v ustanoveniach § 2 ods. 1, ods. 7, ods. 9 a § 211 ods. 1 Trestného poriadku. Navrhol, aby dovolací súd podanému dovolaniu z týchto dôvodov vyhovel.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry v Komárne vo vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedla, že toto navrhuje odmietnuť podľa § 382 písm. d/ Trestného poriadku, s poukazom na § 372 ods. 2 Trestného poriadku.

K dovolaniu sa vyjadrila aj poškodená I. J., ktorá uviedla, že samotné rozhodnutie o dovolaní ponecháva na rozhodnutie súdu, pretože dôvody dovolania sú podľa jej názoru právnej povahy a k ich opodstatnenosti sa preto vyjadriť nevie. Zdôraznila však, že skutočnosti, ktoré vypovedala v prípravnom konaní i na súde sú pravdivé a nemá na nich čo zmeniť, vrátane jej súhlasu ako poškodenej s trestným stíhaním obvineného.

Vzhľadom na skutočnosť, že v posudzovanom prípade sa jedná o opakované dovolanie obvineného v jeho trestnej veci, dovolací súd musel vyriešiť najskôr otázku či dovolanie je prípustné, s ohľadom na ustanovenie § 372 ods. 2 Trestného poriadku v znení novely účinnej od 1. septembra 2011.

Podľa § 372 ods. 2 Tr. por. ten koho dovolanie bolo zamietnuté nemôže v tej istej veci podať ďalšie dovolanie, obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 Tr. por. nemôžu podať dovolanie ani vtedy, ak už bolo zamietnuté dovolanie podané v prospech obvineného.

Podľa § 370 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie sa podáva na súde, ktorý rozhodol vo veci v prvom stupni.

Obvinený J. teraz prejednávané dovolanie podal na Okresný súd Komárno, ktorý rozhodoval ako súd prvého stupňa ešte 9. júna 2011, teda ešte pred 1. septembrom 2011, kedy nastala účinnosť novely Trestného poriadku aj v ustanovení § 372.

Na podklade podaného dovolania, potom ako Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), primárne zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), zistil aj, že bolo podané osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a mieste, kde tento mimoriadny opravný prostriedok možno podať, ale zároveň zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por., pretože nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. f/, písm. i/ Trestného poriadku.

K dovolacím dôvodom obvineného, ktoré podľa jeho mienky zakladajú dôvod dovolania uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku dovolací súd len stručne opakuje, že nevykonanie dokazovania v rozsahu predpokladanom obvineným a hodnotenie spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, nie je možné uplatniť ako dovolací dôvod, ide o skrytú formu vyjadrenia záujmu obvineného, aby boli vykonané dôkazy v jeho prospech.

V ostatných podrobnostiach v tomto smere, aj pokiaľ ide o namietanú právnu kvalifikáciu jeho konania v bode 1/ krajským súdom, dovolací súd poukazuje na dôvody uvedené v jeho rozhodnutí z 19. mája 2010.

Z dôvodu ustanovenia § 371 ods. 1 písm. f/ Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak trestné stíhanie bolo vykonané bez súhlasu poškodeného, hoci jeho súhlas sa podľa zákona vyžaduje.

Trestné stíhanie obvineného vzťahujúce sa k jeho manželke – poškodenej I. J. bolo začaté pre trestný čin podľa § 215 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., teda pre trestný čin, ktorý nie je taxatívne uvedený v ustanovení § 163a ods. 1 Tr. por. (teraz § 211 ods. 1), čo znamená, že súhlas poškodenej s trestným stíhaním obvineného nebol potrebný, zákon ho nevyžadoval.

Poškodená ako manželka obvineného mala však právo odmietnuť vypovedať, toto právo nevyužila.

K zmene právnej kvalifikácie konania obvineného na trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Tr. zák., teda na trestný čin na stíhanie ktorého zákon súhlas poškodeného, ktorý je vo vzťahu k obvinenému osobou, ktorá má právo voči nemu odoprieť výpoveď, vyžaduje, došlo až pred odvolacím súdom.

Odvolací súd o odvolaní rozhodoval 24. novembra 2009, teda v čase keď poškodená I. J. už manželkou obvineného nebola.

Pomer poškodeného a obvineného musí existovať v čase, keď sa trestné stíhanie má viesť a nie v čase, keď bol trestný čin spáchaný. Poškodený dáva súhlas na trestné stíhanie na konkrétny trestný čin, ktorého právna kvalifikácia vychádza z trestného oznámenia. Ak v priebehu konania dôjde k zmene právnej kvalifikácie trestného činu, pre ktorý bolo možné viesť trestné stíhanie bez súhlasu poškodeného na trestný čin, pri ktorom je súhlas poškodeného nutný, bez meškania treba takýto súhlas získať, avšak za predpokladu, že poškodený stále toto dispozičné právo dané mu zákonom má, vzhľadom na jeho pomer k obvinenému.

Z uvedeného je zrejmé, že v posudzovanej veci nie je daný ani dovolací dôvod podľa písm. f/ § 371 ods. 1 Tr. por.

Poškodená I. J. vo vyjadrení z 28. decembra 2011 uviedla, že nič nemení ani na skutočnosti, že privolila s trestným stíhaním obvineného, hoci zákon jej súhlas s trestným stíhaním obvineného v tomto štádiu konania už nie je potrebný.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že v posudzovanej veci neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. f/, písm. i/ Trestného poriadku, preto dovolací súd bez preskúmania veci, na neverejnom zasadnutí, dovolanie odmietol postupom podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 22. februára 2012

JUDr. Jana S e r b o v á , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová